

מב:

נגמר הדין פרק ששי סנהדרין

על משפטו גר מצוה

א א חיי מרי מרי מהלכות סנהדרין הלכה ג פג עין נס: ב ב מ"י טו ופ"ג הלכה א פג טו: ג ג מ"י פ"ג מהלכות הקדשות הל' ג: ד מ"י פ"ג מהלכות פרה הלכה א:

מסורת הש"ס

א) ונקמן נב... ג) נ"י סדר המטה לו ללמד... ב) יומא סה... זמיה קה... ד) ונקמן נב... ה) ויקרא ד... ו) ויל... ז) ישמע מחוק למחנה... ח) ויחזק פ"ל שיעל ע"ש... ט) וישיש שמתכו דבייה על פתח כלותו אחר:

תורה אור השלם

- 1. הוציא את המקלל אל מחוץ למחנה וקמו בו השומעים את ירידתו על ראשו ורוממו אותו כל היום... 2. והוציא את כל הברכה אל מחוץ למחנה אל מקום שדור אל שפר הדשן ושרף אותו על עצים כאשר על שפר הדשן ושרף... 3. והוציא את הברכה אל מחוץ למחנה ושרף אותו... 4. וקטש את גביו וקבש כבדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום שדור... 5. וידבר משה אל בני ישראל וירציאו את המקלל אל מחוץ למחנה וירגמו אותו אבן ובני ישראל עשו כאשר צוה יי את משה ויקרא כר כג

גליון הש"ס

נב' פסכיו פסכיו עיר לית עיר נג ע"א ח"ס ד"ה סק:

הגהות הב"ח

א) במסכת חן ל"ד רחוק מב"ד שחמא הולא וכו' אמר אהר:

הגהות מהר"ב

רנשבוג

א) ד"ה נגמיה וכו' אכל פיר שחט ועמד ל"ל פסוק ויעמד:

מוסף רש"י

וכשרואו אומר אל מחוץ למחנה בדשן כתיבא דפן המזבח והיולא חת הדשן אל מחוץ למחנה... שאלו מ"ל ח"ט מלמד כלום... דאנא ידענא דאל מחוץ למחנה מילימא חוץ... דמכני כפריש אחרים אל שכן דשן ומכני כפריש מחוץ למחנה ויחמא סתו ונחמיה

נגמר הדין. למונה: מולאין אוטו לסקלו. אידי דקקילה רישא דכולהו ארבע מימות מפרש שארל כפירקין ללקמן כקדר: חוץ לביט דין. רחוק מביט דין. לקמיה מפרש למחא מיבעי: והסוס רחוק ממנו כדי שיהא אלס רוכב על סוס ונמשך על דג בית הסקילה שיהא קרוב לדוף אחר הנסקלין ומליל וממרחק מזה שהסודרין בידו מלא עיניו ובלבד שיוכל לראותו אס יניף כסודרין: אמר אהר. מ"ד יס לי ללמד עליו זכות: הלס. העומד על הפתח ורוכב הסוס היה מכני בו והוא כ"ד אחר המנהיגים ומעמידו עד שיחקרו כ"ד אס יהא טעם בדבריו של זה: ובלבד שיהא משט כדבריו. קלמ רליס הדומה לזכות. ובגמרא ד פריק מגא דיעי הנך סוקלין אס יס משט כדבריו והלא לא תלמידים הס: גמ' וביט הסקילה חוץ לביט דין. הוא דנענין אכל חוץ לשלש מחנות לא נענין: חוץ לשלש מחנות. כירושלם הוא דשיין למינמ: דאיכא עורה מחנה שניה והר הביט מחנה לוייה וכל העיר מחנה ישראל ובניי דייס ככל עיר ועיר נמי הוי בית הסקילה חוץ לעיר דומיה דירושלם: ומשי ג"מ. דמתן חוץ לביט דין: דאי נפיק בי דינא. וקבעי מקוס הוועד שלהס חוץ לעיר כגון שמי סנהדרות קטנות שהיו כירושלים אחת על פתח העורה וחתת יושב על פתח הר הביט וכן כל שאר עיירות אי קבעי מקומן חוץ לחומה עבדין בית הסקילה חוץ לביט רחוק מן: ח"י היי דלא ליסחיו ביס דין ורחמין. דגנאי הדבר

ב) נגמר הדין מוציאין אותו לסקולו בית הסקילה היה חוץ לבית דין (א) שנאמר הוצא את המקלל אחד עומד על פתח בית דין והסודרין בידו וסוס רחוק ממנו כדי שירא רואהו אומר אחד יש ללמד עליו זכות הלה מניף בסודרין והסוס רץ ומעמידו ואפילו הוא אומר יש לי ללמד על עצמי זכות מחזירין אותו אפילו ארבע וחמש פעמים ובלבד שיש ממש בדבריו: גמ' ובית הסקילה חוץ לב"ד הוא ותו לא והא תניא בית הסקילה היה חוץ לשלש מחנות אין כדקאמרת והא דקתני הכי נפקא מינה דאי נפיק בי דינא ויחיב חוץ לשלש מחנות עבדין בית הסקילה חוץ לב"ד כי היכי דלא מיתחייב ב"ד רוצחין א"נ כי היכי דתיהוי ליה הצלה מנהני מילי דת"ר הוצא את המקלל אל מחוץ למחנה חוץ לג' מחנות אתה אומר חוץ לג' מחנות או אינו אלא חוץ למחנה אחת נאמר כאן מחוץ למחנה מה להלן חוץ לשלש מחנות אף כאן יחוץ לשלש מחנות והתם מנולן דרתנו רבנן והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה חוץ לשלש מחנות אתה אומר חוץ לשלש מחנות או אינו אלא אחת למחנה בפר העדה שאין ת"ל שהרי כבר נאמר ושרף אותו כאשר שרף את הפר הראשון ליתן לו מחנה שניה וכשהוא אומר יאל מחוץ למחנה ברשן שאין ת"ל שהרי מחנה שלישית ויליף משהוטי חוץ מה להלן חוץ למחנה אחת אף כאן חוץ למחנה אחת מסתברא מפרים הנשרפין ה"ל למילף שכן הוצא אל מחוץ למחנה מכשיר ומכפר אדרבה משהוטי חוץ ה"ל למילף שכן אדם הוטא בנשמה פיגול מכשיר ממכשיר עדיף ליה רב פפא אמר משה היכא הוה יחיב במחנה לוייה ואמר ליה רחמנא הוצא את המקלל אל מחוץ למחנה חוץ למחנה לוייה וירציאו את המקלל אל מחוץ למחנה חוץ למחנה ישראל היה מיבעי ליה לעשייה עשייה בהדיא כתיבא ובני

בית הסקילה היתה חוץ אש"ש מחנות. היינו כירושלים דאיכא שלש מחנות ובתי דין ככל עיר ועיר היתה בית הסקילה חוץ לעיר כדפי' הקוטרס והיינו משום דכל עיירות המוקפות חומה יש להן דין מחנה ישראל כמתן כפרק קמא דלגיס: בי היכי דלא יאחוו בית דין רוצחים. אמאי דנמחוקין רחוק מב"ד בית הסקילה יהיב טעמא כדפי' אכל חוץ לב"ד קרל קא דריש בנתני הולא את המקלל והא דאמר כפי' נערה שנתפתה (מכות דף זמ. ומה: וסט"ה) נערה המאורסה שאין לה פתח בית אב ועובד ע"ז עביר שרובה נכרים סוקלין אותם על פתח בית דין שאני התם לכמי שעריך ויון דלא אפשר מוקמינן אשער כ"ד והאי דלא יליף שאר נסקלין מהתם דנבעי שערין דלמא הוה ליה נערה המאורסה ועובד ע"ז שני כמובים הבאים כאלמד ועוד הא כמיכ הולא דמתן נמתניתי:

ונאמר בפ"ה הנשרפים. היה המלך והא נקדשים דבר הלמד בקדש אין חחר ומלמד נגורה שיה ואיכא למ"ד כפרק אהו מקומן (ומש דף ג.) דבחר המלמד אולינן כיון דמלמד קמא אע"ג דלמד חול והא גופא עשה בפר העדה מנא לן כיון דפר כהן משיח לא גמר אלא מהיקשא דדשן ולמאן דגמר כסף אהו מקומן (שם דף ג.) היינו ודבר הא ח"ש א"ש דאגב דגמרינן הוצא מחנה שמתכו בו נהדיא גמרינן מיניה אחרני:

שכן אדם. דחוק למחנה דשמוטי חוץ אלדס קאי כדפי' מיהו א"ע דהיינו ודאי פשטיה דקרא מ"מ אס עמד בחוק והכניס ידו לפנים ושט או שחט כספין ארוכה שחטו כשירה כדאמרינן פרק שני דזבחים (דף לג.) ובריש חולין (דף כג.) ואס עמד בפנים והכניס ידו בחוק ושחט בחוק חייב ללא שחט מלא מילמא אלא כנקהמ דקדשים דקיימא נחוק: פיגול. הא דלא נקט נומר ועמא דלא חשיב אלא מירי דשיין כהולאת מחנה מיהו קשה דלא מחזו פסול יולא:

משה היכא הוה יחיב. ואת כל הני דפריס למה לי וי"ל דלא תימא יליף משחטי חוץ דקדשים מקדשים: לא למחנה ישראל האי מיבעי ליה לעשייה עשייה בהדיא כתיבא ובני

למחנה. כלו את אהרן כהן הוועד הדשן של תפוח שעל המזבח החיוני שאין מלמדנו כלום שהרי כבר נאמר בפר חן ופסחים א"י שכן דשן ישרף וכתיב נדידהו חוץ למחנה ממילא שמעיין דשפך הדשן חוץ למחנה הוא ולמה נאמר כאן ליתן למחנה שלישית דעל כרחיק כוליה נחד דוכמא עבד ליה: ולינף. מקלל מחוץ למחנה דשמוטי חוץ דהוי חוץ למחנה אחת כדכתיב (ויקרא יו) ואל פתח הולא. כמקלל ופריס נאמר הולא ולא בשחטי חוץ. ולאמר כהן אל מחוץ למחנה ובשחטי חוץ לא כתיב אלא אשר וישחט מחוץ. ומחוץ למחנה האמור בשניהם הכשר מזותן כן ומחוץ למחנה האמור בשחטי חוץ אין הכשירין אלא עבירה היא. ובמקלל ופריס מכפר הולאתן כדאמרינן (לקמן דף מג.) בנתני היום הזה אתה עבד כו' אכל שחטי חוץ אינה כפרה אלא חטא: שכן אדם מחוץ למחנה דמקלל כאלס כתיב וכן האמור בשחטי חוץ אלדס השחט קאי שלא ישחט מחוץ למחנה ומחוץ למחנה האמור בפריס אפר קאי ולא אלדס דלא כתיב יאל אלא והולא את כל הפר אל מחוץ למחנה: פוטא. מקלל חוטא הוא ושחט חוץ חוטא לאפוקי פר דלאו חוטא הוא: כנשמה. מחוץ למחנה של שניהם נעילה נאמר זה נקלל זה שחט אכל פר א שחט ועומד: לישנא אחריתא נעילה נאמר דשחט חוץ היינו חייב כרת שמתחייב בשחטה זו: פיגול. מחוץ למחנה דשחטי חוץ איהו כמקלל אי אהת מולא פיגול על די אותו חוץ למחנה אכל פריס ראויין להפסול על די אותו חוץ למחנה שאס שחטו על מנת להקטיר אימוריהן בחוץ מתפגלין. ולישנא דקרא נקט דקרי חוץ למקומו פיגול כדאמר' כזבחים (דף מה.) וע"ג דלישנא דכתיב לא קרי פיגול אלא חוץ למונו: מכשיר עדיף ליה. למילף חוץ למחנה האמור בשני אלו כך היא חובתו וראויין ללמדו זה מה ולא מחוץ למחנה דשחטי חוץ שהוא שלא כדת ובמנהיג: רב פפא אמר. מהכא נפקא לן בית סקילה חוץ לג' מחנות: משא. לוי היה ושרוי בנתנה ליה ואמר ליה רחמנא הוצא כו': לעשייה. לומר שחטו שנלמדו כך עשו: ובני